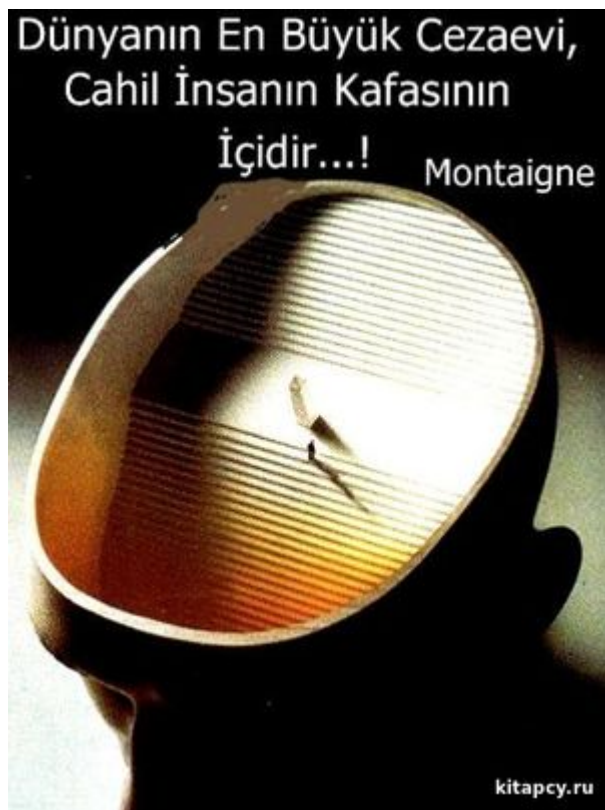


Gusaýjak ýaly bolýaryn

Category: Goşgular, Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 январь, 2025

Gusaýjak ýaly bolýaryn GUSAÝJAK ÝALY BOLÝARYN



Taryhdan bilýän zatlary ýok.

“NATO... NATO...” diýip, ellerini owkalaşyp durlar. Ne köp magşugy bar eken-aý bu harby paktyň!

Serediň. Düýni içgin öwrenmezden gelejegi gurup bolmaýar:

Demokratik partiýa-Menderes hökümeti NATO-nyň düzümine girjek bolup hars urdy.

Mejlise geňeşmezden koreý urşuna esger ugratdy. Jemi 14 müň 936 esger Koreýa gitdi. Şolaryň 721-i wepat boldy, 175-i dereksiz ýitdi, 234-i ýesir düşdi we 2 müň 147-si ýaralandy...

Nazym Hikmet goşgularynyň birinde bu barada şeýle diýipdi:

«Meni,

uniwersitetli ätiýaçdaky ofiseri,

Koreýada harçladyňyz, Adnan beý.

Elleriňiz itdi meni ölüme,

Ýympyk hem çyglyja myssyk ellerňiz...»

Günbataryň gözüne ilmek üçin «ýurtda kommunizm howpy bar» diýip, sungat adamlaryndan, ýazyjy-şahyrlardan, alymlardan 167 çepçi kanuny bozmakda aýyplanyp, türmä salyndy...

SSSR-iň Kars-Ardahany almak isleýändigini baradaky gara propogandasy ara salym salman ýöredildi.

Bulara NATO ynandymy? ABŞ-nyň Syýasy meýilnamalaşdyrma uprawleniýesi 1950-nji ýylyň 29-njy awgustynda «NATO-nyň agzalygy üçin Türkiýäniň talaby» sözbaşyly degerlendirmesinde Sowet Soýuzynyň türk araçağynda haýsydyr bir harby üýşmeleňiniň bardygyny barada hiç hili maglumat ýokdugyny, Türkiýäniň NATO agzalygy baradaky talabynyň diňe içerki syýasaty bilen baglanyşykly gaýgylaryndan gelip çykýandygyny, Türkiýäniň Koreýa esger ugradyp, ABŞ-dan sylag almak isleýändigini ýazdy...

Ahyrynda!

ABŞ-nyň Trumen doktrinasy we Marşall kömegi bilen başlan prosedura bu ýurduň NATO kabul edilmegi baradaky teklibi bilen ýetjek derejesine ýetdi.

Emma, Türkiýäniň agzalygy aňsat bolmady:

• DÜÝN GARŞYDYLAR

ABŞ-nyň «Türkiýäni NATO alalyň» teklibine käbir ýurtlar garşylyk bildirdi!

Norwegiýa, Daniýa, Gollandiýa, Belgiýa Türkiýäniň NATO alynmagyna serhet goňsusy SSSR-iň garşylyk görkezjegini we munuň uruş turuzma ähtimallygynyň ýokarydygyny nygtap, garşy çykdy.

Eýse... düýn şu tutarygy öňe süren ýurtlar häzir näme üçin Şwesiýanyň we Finlandiýanyň NATO alynmagyny oňlaýar?

Düýn SSSR-iň gižželenmezligine ähmiýet berýän bu ýurtlar indi näme üçin Russiýany gižželemek isleýär?

Şol eserdeňlik şu günki gün näme sebäpli görkezilenok?

Bilýänsiňiz:

Russiýa NATO-nyň özüne tarap giňemesinden ynjalyksyzlanýandygyny ýigrimi ýyl bäri aýdyp gelýär. Muňa garamazdan NATO äwmezeklik bilen nämüçin Russiýany gižželäp,

jenayət edýär!

Türkiýäniň NATO alynmagyna düýn garşy çykanlar sowet tarapdarydymy? Ýok.

Şwesiýanyň we Finlandiýanyň şu gün NATO alynmagyna garşy çykanlara näme üçin «rus tarapdary» diýilýär?

Ýeri bolýa, men Türkiýäniň NATO girişini ýazmagy dowam etdireýin:

Hawa, NATO goşulandan soň näme bolanmyş? Kagyz ýüzüne seretseň-ä, bu «howpsuzlyk» şertnamasy...

Eýse munuň öwezine nämeleri berýäňiz? Ýa-da bu berjek zatlaryňyz sebäpli ýurduň howpsuzlygyny howp astyna alýaňyzmy? Bularyň barsyny ýazaýyn, onsoň siz taryhyň çaňly sahypalarynda galanlary okap, şu günki güne çyra tutuň:

• OSMANLA MEÑZEŞI

Türkiýe NATO girdi. Emma agzalyk boýunça şertnamanyň ähli şertlerine ABŞ bilen bile gol çekdi!

Meselem: Türkiýedäki ABŞ-nyň Harby kömek edarasynyň personalyna NATO Güýçleriniň statusy şertnamasynyň talaplarynyň geçiriljekdigi baradaky şertnama.

Muňa laýyklykda Türkiýede ýerleşen harby desgaldaky, bazalardaky amerikan esgeri NATO-nyň däl-de, ABŞ-nyň tabynlygynda bolmalydy!

Ýokary Mejlisiň gün tertibinde sese goýulmadyk Harby desgalar baradaky şertnama, Injirlik bazasy bilen birlikde Türkiýedäki harby bazalaryň ulanylyşy hakyndady. Amerikanlar Türkiýede islän ýerlerinde baza gurup bilmelidi. ABŞ-na islän wagty bazalaryny ulaltmaga, serişde toplamaga hukuk berildi.

Şeýle-de Mejlise görkezilmedik 2-nji madda laýyklykda ýurdumyza geljek amerikan goşun bölümleri üçin türk hökümetinden rugsat alynmaly-da däl-di! Bu goşun bölümleriniň ýurda girişi ýaly çykyşy-da hökümete mälim edilmeli däl-di!

Ýene nähili gör lähetler... Bu ýerde amerikanlar eden bidüzgünçilikleri sebäpli diňe öz derňew düzgünleriniň çäginde jogapkärçilige çekilmelidi...

Doly garaşsyz Türkiýe birnäçe ýyldan soň şuňa meňzeş

şertnamalar arkaly Osmanlyny çöküşe alyp baran – boýun sunujylykly döwlet gurluşyna gaýtadan dolap äkidildi!

Ine, NATO diýleni şudur!..

NATO-ny alkyslamazdan öňinçä taryhy prosesleri gowja öwreniň.

Munuň özi kolonial şertnamadyr.

Galyberse-de, NATO-nyň ýetmiş ýylyň dowamynda ýurdumyzda nämeleri gaýyrandygyny mazaly öwreniň.

Sagçylar bilen çepçileriň arasyna sim çekildi. Legal däl «Gladio» toparynyň eli bilen Gresiýadan Italiýa çenli ýurtlarda ganly aktlary, prowokasiýalary gurnady.

Zol «demokratiýa» sözüne duwlansa-da, Portugaliýadaky Salazar ýaly faşist diktatorlara arka çykdy. Türkiýedäki harby döwlet agdarlyşyklaryny goldady. FETÖ-nyň «Ergenekon-Balýoz» prosesi bilen başlan we 15-nji iýula çenli uzaýan operasiýalaryna-zarbalaryna jyňkynam çykarmady.

NATO ýurtlarynyň PKK-ä goldaw bermegine göz ýumdy.

Uzatmaýyn... Kimdir biriniň NATO-ny öwýänini eşitsem, göz önüme şu ýazanlarym gelýär we gusaýjak ýaly bolýaryn.

Ýetmiş ýylda adamlarymyzyň erk-eradasyny ýok edip, ýesir aldylar, özlerine aňk bolup durar ýaly etdiler. Haýp.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 01.06.2022 ý. Publisistika